

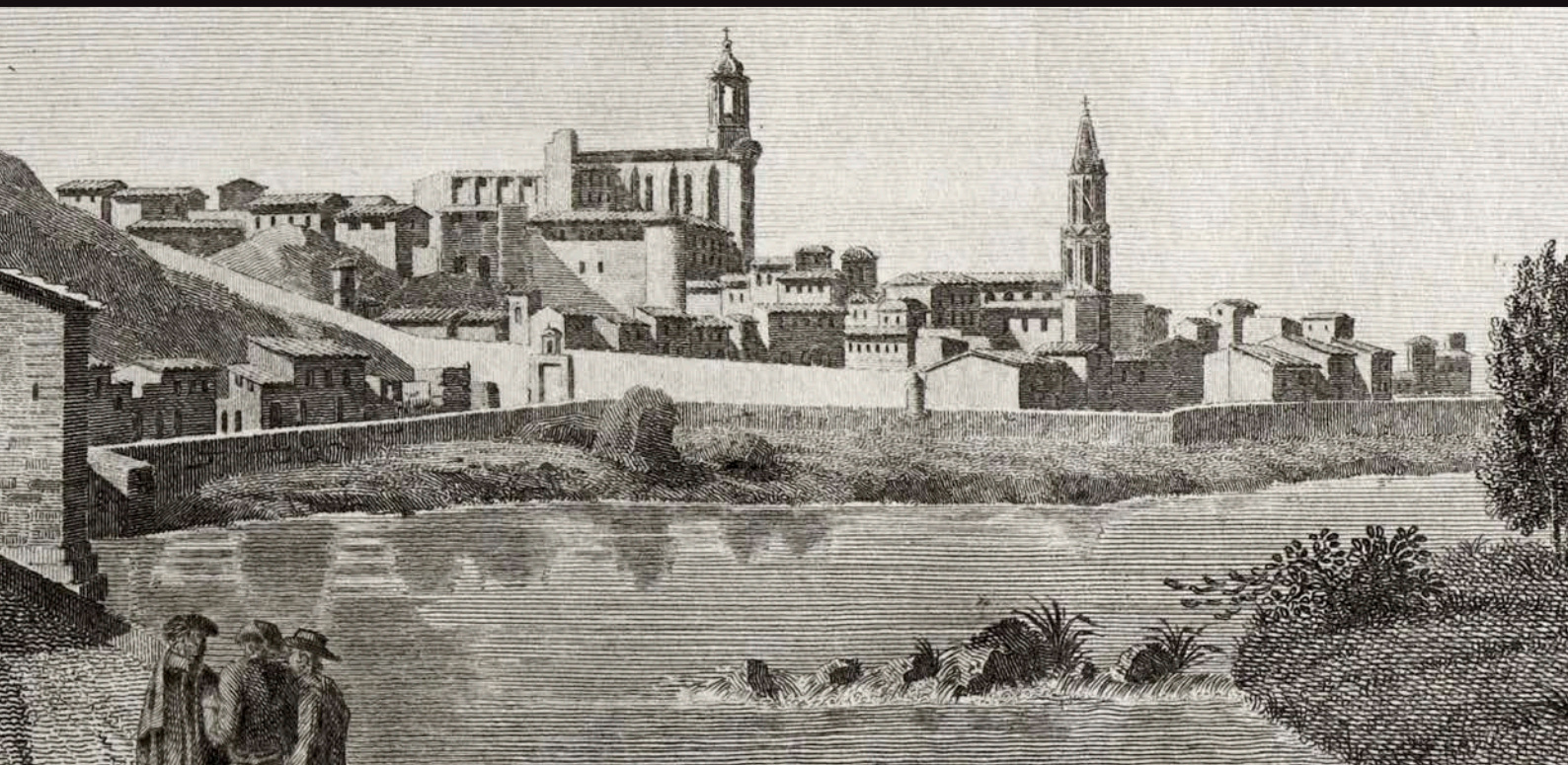
Museu d'Art de Girona. 2017

12 | 12

mesos | obres

md'A Museu d'Art
de Girona

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Museu d'Art de Girona. 2017.

12 MESOS I 12 OBRES

CATÀLEG

Edició i producció

Museu d'Art de Girona
(Agència Catalana de Patrimoni Cultural)

Direcció

Carme Clusellas i Pagès

Coordinació

Antoni Monturiol i Sanés
Irene Forts i Plana

Autors dels textos

Júlia Semproniana Carreras i Tort
Lídia Chalaux i de la Riva
Rosa Creixell i Cabeza
Neus Crous i Costa
Antoni Cruanyes i Bornay
Joan Domenge i Mesquida
Victoria Durá i Ojea
Isabel Fabregat i Marín
Laura Lleonart i Murcia
Antoni Monturiol i Sanés
Inés Padrosa i Gorgot
Hèctor Pérez i Varela
Josep Narcís Pujol i Vila
Magda Pujolàs i Xarles
Francesc Ruiz i Quesada
Carlos Sánchez i García
Alba Varenna
Pep Vila i Medinyà
Joan Yegüas i Gassó

Disseny gràfic i maquetació

La Fonda Gràfica

Impressió

Palahí Arts Gràfiques S.L.

Assessorament lingüístic i traduccions

Anna Asperó

Autors de les fotografies

Rafel Bosch
Ajuntament de Girona. CRDI
Arxiu Fotogràfic de Barcelona

Dipòsit legal

GI 296-2018

12 MESOS 12 OBRES. MUSEU D'ART DE GIRONA, 2017.

ISBN: 978-84-393-9670-3

L'ús dels continguts d'aquesta obra està subjecte a una llicència de Reconeixement – No Comercial – Sense Obra Derivada (by-nc-nd) de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre i quan no sigui per a usos lucratiu i no es modifiqui el contingut de l'obra. Per veure una còpia de la llicència, visiteu :
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>

Imatge de la coberta: Detall *Vista de Girona*, 1806. Jean François Ligier / Gravador: François Nicholas Barthélemy Dequevauviller. Museu d'Art de Girona. Núm.reg. 251.834. Fons d'Art Diputació Girona. Fotografia: Rafel Bosch.

MUSEU D'ART DE GIRONA

Direcció

Carme Clusellas

Equip tècnic

Aurèlia Carbonell, Irene Forts, Carme Martinell,
Antoni Monturiol

Administració

Adriana Cle, Dorí Mesa, Mar Ribot

Manteniment

Ignasi Arévalo, Gabriel Rodríguez, Jaume Soler

Servei d'atenció al públic

Trinitat Carcelén, Sara Escaño, Leticia Garcia,
Pilar Ramírez, Pere Romans

Col·laboracions

Elena Boix, Àngels Miralles, Clara Saperas,
Montse Vinardell

Museu d'Art de Girona

Pujada de la Catedral, 12

17004 Girona

Tel. (+34) 972 20 38 34

www.museuart.com

Museu d'Art de Girona. 2017

12 | **12**
mesos | **obres**

md'A Museu d'Art
de Girona

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

 Diputació
de Girona

ÍNDEX

Presentació	11
CARME CLUSELLAS I PAGÈS	
Gener	12
<i>Creu de terme gòtica d'Amer</i> (fragment) Text: JOSEP NARCÍS PUJOL I VILA / ANTONI CRUANYES I BORNAY	
Febrer	16
<i>Tríptic dels Sants Metges de Canet d'Adri</i> Text: PEP VILA I MEDINYÀ	
Març	20
<i>Cap de jove.</i> Joan Brull i Vinyoles Text: ISABEL FABREGAT I MARÍN	
Abril	24
Bruixa Text: GREMI DE L'ART (JÚLIA SEMPRONIANA CARRERAS I TORT, LÍDIA CHALAUX I DE LA RIVA, LAURA LLEONART I MURCIA, HÈCTOR PÉREZ I VARELA, CARLOS SÁNCHEZ I GARCÍA)	
Maig	28
<i>Animal fantàstic, Retaule de Sant Feliu.</i> Pedro Robredo Text: FRANCESC RUIZ I QUESADA / JOAN YEGÜAS I GASSÓ	
Juny	32
<i>L'ermita penjada al cel i, a sota, aquest mar nostre.</i> Josep Albertí Corominas Text: NEUS CROUS I COSTA	
Juliol	36
<i>Corona de la Mare de Déu de Castelló d'Empúries, dita del conestable.</i> Pere Àngel (argenter documentat a Girona entre 1428-1475) Text: JOAN DOMENGE I MESQUIDA	
Agost	40
<i>Vista de Girona.</i> Jean François Ligier / Gravador: François Nicholas Barthélemy Dequevauviller Text: INÉS PADROSA I GORGOT	
Setembre	44
<i>Un carrer.</i> Francesc Torrecassana i Sellarés Text: VICTORIA DURÁ I OJEA	
Octubre	48
<i>Visiteu el Museu de Galligants de Girona.</i> Lluís Busquets i Mollera Text: ANTONI MONTURIOL I SANÉS / MAGDA PUJOLÀS I XARLES	
Novembre	52
<i>Escriptori.</i> Lluís Busquets i Mollera Text: ROSA CREIXELL I CABEZA	
Desembre	56
<i>Alabàstron Etruscocorinti</i> Text: ALBA VARENNA	

PATRONAT DEL MYSEV

VISITEU EL

MYSEV

DE GALLICANTS DE

GIRONA

HORES DE 10 A 6

LLUÍS BUSQUETS I MOLLERA

Visiteu el Museu de Galligants de Girona

---

c. 1933-35

Tinta i guaix / paper vegetal

31,5 x 16 cm

Museu d'Art de Girona. Núm. reg. 138.407 (Fons Germans Busquets i Mollera)

Dipòsit Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art

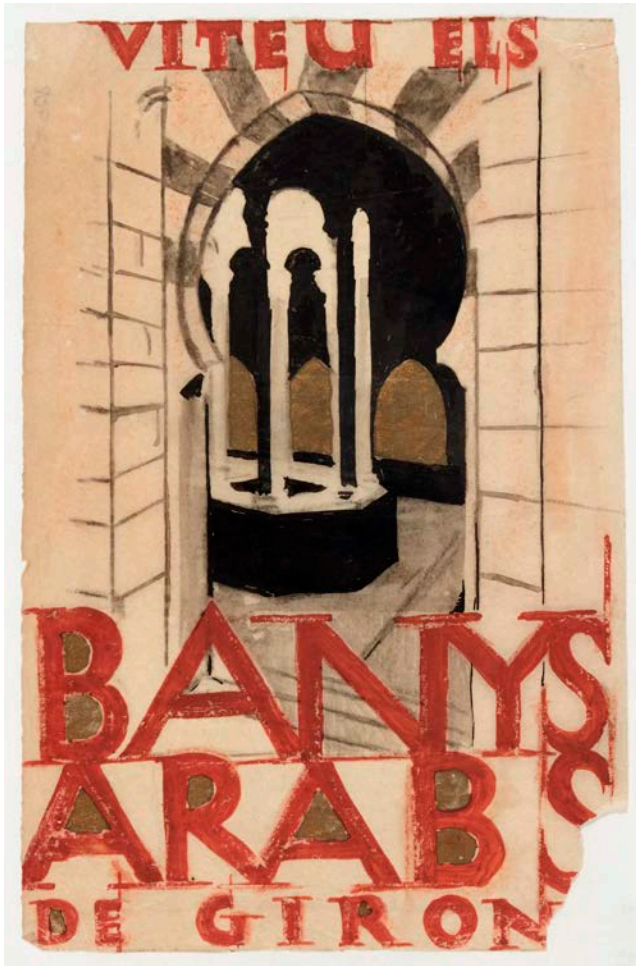
Els germans Busquets —Josep M., Lluís i Jaume— moltes vegades van treballar de manera mancomunada en diversos projectes i, per això mateix, sovint es fa difícil de determinar la mà de cadascun d'ells en les seves obres. Aquest projecte de cartell per al Museu de Galligants de Girona, que no ens consta que s'imprimís com a tal, creiem que és obra només de Lluís Busquets. L'hauria realitzat en l'etapa en què fou director del museu, entre 1933 i 1935. El fet que a la llegenda del cartell no hi aparegui la referència a l'advocació a sant Pere del monestir de Galligants, on hi havia la seu del museu, corrobora que ja ens trobem en el període de la II República, que remarcà la determinació constant de laïcitat i la secularització generalitzada en molts camps de la societat, també en el món cultural. Les referències cristianes van desaparèixer, com en el cas d'aquest cartell.

El cartell és una mostra clara de la integració de la imatge i del text per formar una sola unitat. S'allunya dels cartells modernistes i s'ha de situar en els paràmetres del noucentisme, tot i que presenta algunes reminiscències estilístiques del món centreeuropeu,¹ per la influència i el contacte amb Rafael Masó, amb qui van col·laborar els germans Busquets. Amb tot, és una visió molt més mediterrània, amb una gran sobrietat compositiva.² I, malgrat que conforma un tot únic, hi ha una distribució molt clara entre l'espai dedicat a la imatge i l'espai dedicat a la grafia.

Les tipografies utilitzades al cartell són molt clares, a base de tipus romans, com la Perpetua,³ la Goudy⁴ o la Times,⁵ emprades en molts cartells noucentistes. Es podria dir que hi ha una simplificació dels elements amb un caràcter molt sintètic. Se cerca allò essencial simplificant els elements a la mínima expressió.

El cartell presenta també una gran simplicitat cromàtica perquè utilitza dues tintes que es complementen. Es fa servir el negre i es contrasta amb superfícies que cre-

Lluís Busquets. *Ví[s]iteu els Banys Àrabs de Girona*, que conserva el Museu d'Art. Museu d'Art de Girona. Núm. reg. 137.908 (Fons Germans Busquets i Mollera). Dipòsit Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art.

iem que havien d'anar en tinta daurada (també es pot observar en l'altre esbós de cartell dels Banys Àrabs, que conserva el Museu d'Art, núm. reg. 137.908). Representa gràficament els principis noucentistes: l'ideal grec, el retorn al classicisme i la puresa formal, en definitiva una nova directriu estètica. Hem de tenir present que Lluís Busquets, creient i practicant cristià, havia realitzat diverses obres per a esglésies on l'ús del daurat era normatiu i s'utilitzava amb profusió, perquè conferia a allò que es representava un caràcter més sagrat, més espiritual.

De fet, Lluís Busquets era un especialista en tipografies, que s'havien aplicat en molts dels projectes realitzats en solitari o conjuntament amb els seus germans. Era una parcel·la que requeia a les seves mans de manera gairebé exclusiva. En el cas d'aquest cartell, hi ha una tipografia més gruixuda alhora que l'autor, a la composició, intenta imprimir un caràcter més dinàmic per tal de trencar l'estatisme de la disposició lineal del text utilitzant lletres de mides diverses. El mateix passada a la transformació de les lletres u de MVSEV, contraposades a la lletra ema de la mateixa paraula i del punt volat que apareix a la o de GIRONA, que marca la centralitat del topònim respecte de la seva situació entre els marges del cartell. El més important és la idea, que l'acosta a un llenguatge creatiu de molta serenor i harmonia.

Aquest dibuix original per a cartell, realitzat en tinta i guaix sobre paper vegetal, era —i ha estat així molts anys— una pràctica habitual en la manera de treballar d'artistes i/o dissenyadors: plasmar la idea original sobre el paper i, després, fer proves de color amb un «paper vegetal» al damunt de l'original. Aquesta tècnica els permetia —gràcies a la transparència del vegetal— canviar de color i/o de tinta fins que el resultat fos el que buscava l'artista. Possiblement Lluís Busquets va fer diverses proves sobre paper vegetal i precisament aquesta és l'única que s'ha conservat.

Els noucentistes mantenien una decidida voluntat de construcció d'un país, on Catalunya perfilava la seva identitat moderna. S'impulsa la renovació pedagògica i es crea la Junta de Museus i el Servei de Conservació i Catalogació de Monuments. Es transforma i es fomenta la cultura, es posen en valor nous elements per aconseguir-ho. Es propugna una política cultural que promou la construcció de diferents equipaments culturals com, per exemple, museus i biblioteques. S'intervé en la restauració de monuments i en excavacions arqueològiques, etc. Tant és així que, a la Catalunya d'aquest període, hi ha una enorme profusió de cartells culturals. L'esbós de cartell que analitzem s'emmarca, precisament, en aquest anhel de país del qual participa Lluís Busquets.

A Girona, en aquesta etapa, es posen en valor dos monuments: els Banys Àrabs i el Museu (Lluís Busquets va realitzar un projecte de cartell per a cadascun d'aquests

edificis). La voluntat és posar-los a l'abast del poble i de tots els visitants de Girona (coincidint amb l'inici de l'interès per desenvolupar el turisme amb un caràcter normatiu). El museu és concebut com el nou temple de la cultura i, per això, s'ha de posar en valor.

Al cartell de Lluís Busquets destaca un sol element: el Museu. Es busca l'eficàcia amb els mínims recursos sense perdre la bellesa plàstica. És un cartell, en definitiva, sintètic, sobri i equilibrat. Transmet un missatge no només a partir del text i la imatge representada sinó també de la idea subjacent al missatge.

---

1. «Aquesta experiència i aquest interès per l'art alemany que Lluís Busquets comparteix amb l'amic Masó...». Bosch, Glòria; Portell, Susanna. «L'univers dels germans Busquets». *Els germans Busquets. Un univers compartit*. Girona, 2016, pàg. 12.

2. Monturiol, Antoni. «Els germans Busquets i el disseny gràfic». *Els germans Busquets. Un univers compartit*. Girona, 2016, pàg. 30.

3. La tipografia Perpetua fou dissenyada l'any 1929 pel tipògraf Eric Gill (Anglaterra, 1882). Gill també fou l'autor d'altres tipografies emprades durant el noucentisme com la sèrie Gill Sans (1928) i la Solus (1929), entre d'altres. <http://www.unostiposduros.com/grandes-maestros-de-la-tipografia-eric-gill/>

4. La tipografia Goudy Old Style fou dissenyada l'any 1914 pel tipògraf Frederic Goudy (Bloomington, Estats Units, 1865). Goudy va crear fins a 124 tipus d'impremta diferents, entre els quals cal destacar la coneguda Copperplate Ghotic (1905). <http://www.unostiposduros.com/grandes-maestros-de-la-tipografia-frederic-goudy/>

5. La tipografia Times New Roman fou dissenyada l'any 1929 pel tipògraf Stanley Morison (Anglaterra, 1889). Morison la va crear especialment per al diari del mateix nom, The Times. <http://www.unostiposduros.com/grandes-maestros-de-la-tipografiastanley-morison/>

ANTONI MONTURIOL I SANÉS
MAGDA PUJOLÀS I XARLES

www.museuart.com

12 mesos, 12 obres és una compilació dels comentaris d'obres seleccionades el 2017 que presenta, en format fitxa, el Museu d'Art de Girona amb el nom genèric d'*Un mes, una obra*. Cada mes, al llarg de l'any, es proposa a un autor l'estudi i el comentari d'una obra perquè en doni la seva visió particular. Tots els comentaris s'apleguen en aquest recull, que permet fer-ne una lectura més calmada i alhora descobrir la varietat d'obres i la diversitat de mirades que ofereixen les peces d'un museu.

ISBN 978-84-393-9670-3

9 788439 396703

